

JOSIP OSTI

Pesmi

Z zarjavelim bajonetom iz prve svetovne vojne

Z zarjavelim bajonetom iz prve svetovne vojne pulim plevel v vrtu. Zabadam ga globoko v zemljo, kot so ga morda zabadali v trd kruh in mehko človeško meso v času, ki je že zdavnaj izbrisan iz njegovega spomina. Ko se je v njegovem nekdanjem sijaju zrcalil od strahu in negotovosti spačen lep obraz mladeniča, iz katerega na vojaškem pokopališču že desetletja rastejo tako kot on brezimne rože in plevel ... Z zarjavelim bajonetom iz prve svetovne vojne pulim plevel v vrtu. ... Pulim koprivo, regrat ... Ko z bajonetom naletim na medeninast tulec v zemlji, pihnem vanj, kot sem se naučil v otroštvu. Kraško tišino zmoti nenavaden zvok in nanj se odzove čuk. Čuk, ki se potem vso noč oglašča s svojim enakomernim, zloveščim glasom.

Naenkrat se vse umiri in utihne

Naenkrat se vse umiri in utihne. ... Nobenega giba in glasu okrog mene. Vidim samo fotografijo. Na njej za velikimi grmi potonik, prepolnih cvetov, prazna klop pod hruško, za njimi kamnit zid, za zidom, čeprav je sredi poletja, ledene kocke sinjega neba, na katerem stoji bel oblak ... V ušesih kot da je vosek, podoben tistemu, s katerim je Odisej svojim ljudem zamašil ušesa, sam pa se tudi brez tega izognil zavajajočemu petju siren. ... Naenkrat se vse umiri in utihne. ... Šele takrat zaslišim bitje svojega in tvojega srca, ki postaja vse glasnejše. Odprem usta, toda preden ti kar koli rečem, od mojega daha zaniha pajčevina. Premakne se, zatrepeta in zašelesti listje. Iz krošnje zaprhuta jata vrabcev. Vse hitreje se začnejo premikati oblaki. Zapiha močan veter. Grozi, da bo izruval tudi največja drevesa skupaj s koreninami, in s svojim bučanjem preglasi prestrašene glasove ptic in ljudi ... Naenkrat se vse umiri in utihne. ... In spet kraška tišina zasliši samo sebe.

Pogosto sva ujeta v pajčevino molka

Pogosto sva ujeta v pajčevino molka. ...
Ostaneva brez besed tudi takrat, ko se
najini telesi tako zbližata, da ne moreta
biti bliže. Ko naju povezujeta užitek in
bolečina hkrati. Ko se na najinih golih
kožah znojne kaplje združijo v eno kapljo,
bleščečo in slano, kot je bleščeča in
slana kaplja morja in njena sestra solza. ...
Pogosto sva ujeta v pajčevino molka. ...
Takrat se najina pogleda izmikata drug
drugemu. Gledava v nebo, v zemljo ...
V spremenljiv oblak na nebu, v hitro
žuželko v travi. V ptico, grozd, oleander ...
Zagledava se globoko vase. V pokrajino
spominov, sanjarij in sanj, ki naju vse
bolj ločuje in oddaljuje. Tako kot se
ločujejo in oddaljujejo najine preteklosti
in prihodnosti od najine sedanjosti. ...
Pogosto sva ujeta v pajčevino molka. ...
Ko naju zapustijo besede, sva angela z
enim samim krilom. Drugo nama izraste šele
takrat, ko se spet srečajo prsti najinih
rok na hrbtu mačke, ki jo skupaj božava.

Vedno, ko začnem pisati pesmi, mi maček sede v naročje

Vedno, ko začnem pisati pesmi, mi maček sede v naročje ... Gleda me z jantarnimi očmi, na dnu katerih vidim sozvezdje vseh oči, ki sem jih kdaj koli videl v življenju in se zrcalil v njihovem vodnjaku. Oči ljudi in živali. Posebno žensk, s katerimi sem se pogovarjal tudi brez besed, v jeziku, ki ga poznajo le oči. Bodisi da je šlo za žensko, ki sem jo imel rad, ali za žensko, s katero sem se mimogrede srečal ... Vedno, ko začnem pisati pesmi, mi maček sede v naročje ... Takrat preneham pisati in ga dolgo božam. Potem začne vse pogosteje mežikati in vse glasneje presti. Spremeni se v krzveno glasbeno skrinjico. Zapre oči in se še tesneje privije k meni. Kot da posluša bitje mojega srca. Tudi sam zaslišim bitje njegovega. Pogovor oči se, kot v vsaki ljubezni, spremeni v pogovor src. Njun ritem spremlja pretakanje toplote iz telesa v telo, ki ni ne človeška ne mačja, temveč nekaj več. Preprosto milina, ki greje vesolje ... Vedno, ko začnem pisati pesmi, mi maček sede v naročje ... In v njem dolgo spi. Kdaj pa kdaj, ko se zdravi iz kdo ve kakšnih sanj, me z ostrimi kremplji opraska do krvi in gre. Šele takrat lahko naprej pišem prekinjeno pesem o ljubezni in bolečini, ki jo ta povzroča.

Je bil to sen kresne noči

Je bil to sen kresne noči? ... Večkrat sva se potna, pokrita s črnimi rjuhami, tako kot je ponoči črno vse okrog naju, prebudila iz rahlega spanca in se pogovarjala o podgani, ki je vso noč glodala gredo v kleti pod posteljo. ... Je bil to sen kresne noči? ... Ko se je zdanilo in sva se zbudila kot že tolikokrat, ne vedoč, ali v sanjah ali v resnici, sem na polici s knjigami ob vzglavju zagledal naslovnico knjige s Shakespearjevimi igrami, na kateri je bila risba njegovega nikdar videnega obraza, ki je podoben obrazu velike podgane. Z majhnimi podganjimi očmi in z dolgimi podganjimi brki ... Je bil to sen kresne noči? ... Čez dan se nisva pogovarjala o pretekli noči. Molče sva spila jutranjo kavo. Zajtrkovala, kosila, večerjala. Nisi omenjala podgane. Shakespearja nisem omenjal. Nisem vedel, kaj pričakuješ od naslednje noči. Vedel sem le, da bom spet sanjal pesem, ki bo, kot toliko mojih otrok, umrla, preden se bo rodila.

Po pomladanskem dežju

Po pomladanskem dežju, ki je prenehal prav takrat, ko sem prebral pesem Li Jia, ki se končuje z verzi: »Sonce se kaže, megla se počasi umika. Verjamem, da se bo danes vreme polepšalo«, je iz z dežjem umitega rožnega vrta predme stopila žaba. Krastača. Čeprav so jo v pravljicah opisali kot grdo, se mi je zazdela lepa in sem jo poljubil. Ni se spremenila v lepotico. Ostala je takšna, kot je bila. Nisem bil ne vesel ne žalosten. Tako kot nisem bil ne žejen ne lačen, ko sem v otroštvu bosonog stal na pragu naše sarajevske hiše in jedel sneg, ki je čez noč zasul mesto, in so se puste, neprehodne ulice svetlikale pravljичno in hkrati zastrašujoče.

Pridi, ljubezen, brž v vrt

Pridi, ljubezen, brž v vrt ... Preden bo senca oblaka spremenila njegovo podobo. In bo izginil blišč cvetocih rož in zorečih sadežev, ki sem jih sadil in vzgajal zate ... Sončnica bo sklonila glavo in se, tako kot midva po dolgem molčečem zrenju drug v drugega, zaman pričakujoč odgovor na nezastavljeno vprašanje, slepa zazrla vase. Potemnel bo sij oljčnih srebrnikov. In v tvojih, mojih in mačjih očeh ne bo odsevalo zlato sonce ... Pridi, ljubezen, brž v vrt ... Preden bo senca oblaka spremenila njegovo podobo ... Kajti potem ne bo v njem in najinem življenju nič več, kot je bilo prej.

Spet cvetijo perunike na pesnikovem grobu

Spet cvetijo perunike na pesnikovem grobu ...
Modrooke perunike, ki sva jih iz najinega
vrta vsako pomlad prinašala na grob
prezgodaj umrlega pesnika, ki bo ostal,
tako kot njegove pesmi, večno mlad. Na
vaško pokopališče, kjer tudi na naju čaka
grob. Grob, ki sva ga dobila skupaj s
kupljeno hišo ljubezni. Tisto, ki pride z
zrelimi leti. Ko se človek zave lepote
in hkrati minljivosti življenja. Predvsem
pa lepote in minljivosti vsakega edino
večnega trenutka ... Vonja rože, ki se je
zbudila in šele spregledala. Žarkov sonca
na zahodu, ki se neboleče zabadajo v oči
kot sulice na slikah srednjeveških
slikarjev v razgaljeno telo svetega
Sebastijana. Pisane pahljače razširjenih
peruti detla, ki leti z enega na drugo
drevo ... Spet cvetijo perunike na pesnikovem
grobu ... Njegove pesmi živijo, čeprav ga
ni več, tako kot naju, ki se sprehajava do
vaškega pokopališča in lastnega groba v
njem, kmalu ne bo več. In zaradi tega
nisva ne žalostna ne vesela. Samo močnejše
objeta sva.

Bila sva tudi na Heglovem grobu

Bila sva tudi na Heglovem grobu ... Vsi, tudi tisti, ki z njim ne soglašajo, trdijo, da je bil zelo moder. Temu ne oporekam. Celo verjamem, da je bil tako moder, da bi se danes velikega dela te modrosti, po kateri se ga bodo mnogi še dolgo spominjali, brez pomisleka odrekel za en sam poljub tiste, ki jo je imel rad. Posebno ob lastnem grobu, ob katerem sva se midva poželjivo objemala in poljubljala. Da ne rečem, kaj bi šele dal, da bi mogla potem, v tem soparnem berlinskem dnevu, popiti vrč mrzlega piva, v vrtu gostilne za zidom pokopališča, pred hišo, v kateri je živel Bertold Brecht, ki na istem pokopališču, pod modrim nebom z debelo peno belih oblakov, leži ravno tako žejen in lačen življenja.

Naenkrat se zablešči sredi vrta

Naenkrat se zablešči sredi vrta ... Blešči se
čudovito. Kot da je velikanska kresnica,
opita z vonjem rožmarina, sivke, žajblja
in mete, tudi po svitu pozabila ugasniti
svetilko svojega srca. Kot da je pav
ob polnočnem sprehajanju po vrtu za seboj
pustil najlepše pero iz repa in se v njem
zrcali oko zaljubljenega dekleta. Kot da je
na zelen travnik med vijolice in marjetice
pod razcvetelo magnolijo padla zvezda
in se pred jutranjo zarjo pozabila vrniti
na nebo ... Naenkrat se zablešči sredi vrta ...
Blešči se čudovito ... In ta svetloba zasenči
lepoto vseh rož v vrtu. Vse dokler sonce
ne zaide in pred seboj ne zagledam črepinje
steklenice. Podobne tisti, s katero sem se
kot otrok porezal.